

ONTWERPBEGROTING 2023 VRD

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2023 van Veiligheidsregio Drenthe. We delen in deze begroting onze plannen en laten zien hoe we deze plannen willen uitvoeren. Onder het motto "je moet het dak repareren als het droog is" is deze begroting tot stand gekomen. Na een roerige periode van de COVID-19 crisis, ligt hier een begroting met de ambitie om voorbereid te zijn op wat gaat komen in 2023 en verder jaren.

Veiligheidsregio Drenthe is niet alleen een uitvoeringsorganisatie. Wij zijn ook onderdeel van de samenleving. Dat blijkt niet alleen uit de brede verankering van de vrijwillige brandweer in onze Drentse samenleving, maar dat ziet u ook in deze begroting terug. We leven in dynamische tijden en een aantal grote – veelal maatschappelijke - thema's, raakt ook de VRD zowel op vakinhoud als bedrijfsvoering. Als onderdeel van de samenleving voelen we ons verantwoordelijk om op deze thema's onze verantwoordelijkheid te nemen en bij te dragen aan oplossingen. Voor het eerst vindt u in deze begroting dan ook een aparte toelichting op onze inspanningen op deze grotere vraagstukken. Denkt u hierbij aan thema's als klimaatadaptatie en energietransitie, technologische kansen en bedreigingen en arbeidsmarktontwikkelingen. Maar ook de invoering van de Omgevingswet en de evaluatie Wet veiligheidsregio's hebben organisatiebrede impact.

De hernieuwde crisisorganisatie wordt in 2022 geïmplementeerd en zal ook in 2023 de nodige aandacht vragen om de invoering tot een succes te maken. Het resultaat is een flexibele en wendbare crisisorganisatie die is voorbereid op zowel gekende als ongekende crises, waarbij de opschaling afhangt van de crisis die zich op dat moment voordoet en de behoefte van de betrokken gemeente aan ondersteuning.

In 2023 is ook de zoektocht naar een ander, toekomstbestendig systeem voor brandweezorg nog steeds actueel. Het Programma Brandweezorg continueert de inspanningen om over een periode van 5-10 jaar te komen tot moderne brandweezorg, waarbij vrijwilligheid de basis blijft waarop de brandweer in Drenthe opereert.

Financieel zijn het roerige tijden. De inflatie is hoog; COVID-19 heeft zijn sporen nagelaten waar het gaat om vakbekwaamheid van de crisisorganisatie en de brandweer; verantwoordelijkheid nemen op het thema klimaatadaptatie en energietransitie zijn vaak kostbaarder dan niets doen en steeds vaker worden we in de bedrijfsvoering geconfronteerd met schaarste op de arbeidsmarkt, oplopende prijzen en nieuwe risico's.

De VRD heeft in de afgelopen jaren geïnvesteerd in medewerkers en werkwijzen om flexibel, wendbaar en kostenefficiënt te zijn en is als gevolg daarvan één van de veiligheidsregio's die tot nu toe de werkzaamheden kon uitvoeren met minder kosten dan de bijdrage die gemeenten hiervoor ontvangen uit het gemeentefonds.

Uiteraard blijft de insteek van de VRD dat we als organisatie zo kostenefficiënt mogelijk werken en ons te allen tijde bewust zijn dat het gemeenschapsgeld is dat we uitgeven. U zult in deze begroting zien dat de ontwikkelingen waar de VRD mee geconfronteerd wordt binnen de huidige financiële kaders niet langer kunnen worden opgevangen. Een verhoging van de bijdragen van de deelnemende gemeenten aan de VRD is nodig om onze werkzaamheden in 2023 uit te kunnen voeren.

Het dagelijks bestuur VRD

Leeswijzer: organisatiebrede thema's apart benoemd

De wereld om ons heen is complex en verandert in hoog tempo. Ontwikkelingen in de samenleving volgen elkaar steeds sneller op en hebben ook steeds vaker een groot effect op de taakuitvoering van de VRD. Kenmerkend is dat deze thema's daarnaast vaak ook impact hebben op de eigen bedrijfsvoering. Deze autonome ontwikkelingen in de samenleving raken de VRD dus intern en extern en kunnen dan ook niet los van elkaar gezien worden. Voor deze organisatiebrede thema's is gekozen ze in deze begroting apart op te nemen, zodat de onderlinge samenhang zichtbaar blijft.

Dit geldt voor de volgende thema's:

- Klimaatadaptatie, duurzaamheid en energietransitie;
- Vitale processen: technologische kansen en -bedreigingen;
- Invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging;
- Veranderd vakmanschap en arbeidsmarktontwikkelingen.

Daarnaast bevat de begroting toelichting aan de hand van de gebruikelijke thema's:

- Crisisbeheersing;
- Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR);
- Brandweer Drenthe;
- Bedrijfsvoering.

Na de tekstuele toelichting volgt een overzicht van de kosten volgens de missielijnen van de VRD:

1. Wij treden op bij calamiteiten en crises.
2. Wij vergroten de bewustwording over fysieke veiligheid.
3. Wij zijn onderdeel van de samenleving.
4. Wij zijn een flexibele en wendbare netwerkorganisatie.

Tenslotte zijn de benodigde paragrafen met financiële toelichtingen, de financiële begroting en meerjarenraming en de toelichting per risico opgenomen.

Klimaatadaptatie, duurzaamheid en energietransitie

Ons klimaat verandert en wereldwijd worden de gevolgen daarvan steeds merkbaarder. Om klimaatverandering tegen te gaan, staan de thema's duurzaamheid en energietransitie hoog op alle maatschappelijke agenda's. Tegelijkertijd worden we als samenleving al geconfronteerd met de gevolgen van klimaatverandering en is klimaatadaptatie ook een actueel thema.

Al deze ontwikkelingen hebben gevolgen voor de taakuitvoering van de VRD. Er is sprake van een enorme ontwikkeling van nieuwe kennisdomeinen waarop advisering wenselijk is. Te denken valt daarbij aan zonneweides, waterstofproductie en -transport, energieopslagsystemen en windturbines. De VRD als adviseur past zich blijvend aan aan deze ontwikkelingen. Daarnaast heeft de VRD als organisatie ook haar eigen verantwoordelijkheid en wil bijdragen door een duurzame organisatie te zijn.

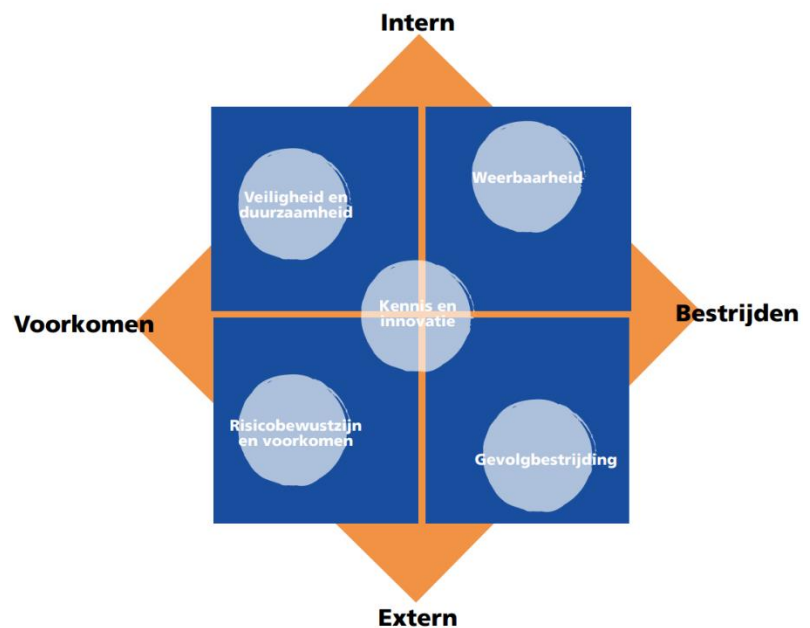
Wat wil de VRD bereiken?

- De VRD wil in 2023 een actieplan gebaseerd op het kwadrantenmodel 'Klimaat';
- De VRD wil actief bijdragen aan het opbouwen en delen van kennis over veiligheidsaspecten rondom klimaatadaptatie en energietransitie;
- De VRD wil in 2023 duurzaamheidsbeleid ontwikkelen – als onderdeel van het hierboven genoemde actieplan - waarin de doelen op het gebied van verduurzaming van de organisatie worden vastgelegd. Daarin krijgen ook al eerder gemaakte afspraken rondom verduurzaming een plek.

Wat gaat de VRD daarvoor doen in 2023?

Actieplan 'klimaat'

Om structureel aandacht te schenken aan dit thema wordt in 2023 een actieplan gemaakt. Het kwadrantenmodel 'Klimaat' biedt houvast ten aanzien van de onderwerpen die in het actieplan opgenomen moeten worden. Het doel van het actieplan is om klimaatadaptatie gestructureerd en kostenbewust een permanent punt van aandacht binnen de gehele VRD te laten zijn.

Klimaatkwadrant van VR IJsselland (ter illustratie)

Kennis op peil brengen en houden

In 2023 wordt onverminderd energie gestoken in het op peil brengen en houden van kennis. Dit kost veel tijd en energie, omdat er veel nieuwe kennisdossiers zijn ontstaan. Nieuwe ontwikkelingen in deze dossiers volgen elkaar in hoog tempo op en wet- en regelgeving is niet of nauwelijks aanwezig of verouderd. Het opbouwen van kennis loopt daardoor parallel met de ontwikkelingen die plaatsvinden op deze dossiers. De VRD heeft tot nu toe minder geïnvesteerd in capaciteit op de dossiers dan wenselijk is gezien het hoge ontwikkeltempo en wil deze achterstand in 2023 inhalen.

De VRD haalt kennis op bij netwerkpartners en waar de mogelijkheid zich voordoet, deelt de VRD kennis.

Opgedane kennis wordt breed toegepast binnen de eigen organisatie, onder andere bij advisering; opleiden, trainen en oefenen van zowel brandweer als crisisorganisatie, planvorming en eigen bedrijfsvoering.

Adviseren op een waterstofwijk

De VRD is één van de 150 partners rondom de ontwikkeling van een waterstofwijk in Hogeveen. De VRD adviseert over veiligheid, maar hoe adviseer je op een ontwikkeling waar nog geen veiligheidseisen voor beschikbaar zijn? Adviesaanvragen vanuit nieuwe kennisdossiers stellen de adviseurs van de VRD regelmatig voor uitdagingen. Dit vraagt niet alleen om uitbreiding van kennis, maar ook om andere adviesvaardigheden.

Deelname bij landelijke en regionale thema's

De VRD levert een bijdrage aan diverse landelijke en regionale werkgroepen over klimaatgerelateerde onderwerpen. Er is verbinding met (maatschappelijke) partners en waar kansen liggen wordt gezamenlijk opgetrokken. Bijvoorbeeld met waterschappen en gemeenten in de uitvoering van de Regionale Adaptatie Strategie (RAS). Ook draagt de VRD bij aan het project WAVE. In 2023 wordt in kaart gebracht welke risico's er in Drenthe zijn als het gaat om overstromingen en is inzichtelijk welke taken en verantwoordelijkheden de VRD als evacuatieregio heeft.

Ontwikkelen van duurzaamheidsbeleid

De VRD voelt een maatschappelijke verantwoordelijkheid als het gaat om een duurzame bedrijfsvoering die zo weinig mogelijk bijdraagt aan klimaatverandering. Het gevoel van 'kansen grijpen als ze zich voordoen' wordt niet langer als voldoende inspanning op dit thema gevoeld. In 2023 wordt daarom duurzaamheidsbeleid opgesteld, waarin wordt vastgelegd hoe de VRD in haar eigen bedrijfsvoering een bijdrage gaat leveren. Dit beleid is een vertaling naar de VRD van het gemiddelde beleid dat binnen de Drentse gemeenten wordt gevoerd.

Voorbeeld: Verduurzaming wagenpark

Op dit moment worden al stappen genomen richting meer structurele maatregelen op het gebied van duurzaamheid. Investeringslasten voor meer duurzame alternatieven zijn vaak hoog en daarom zijn het voorzichtige stappen. Zo worden in 2023 verder gewerkt aan verduurzaming van het wagenpark door waar mogelijk voor elektrische dienstauto's te kiezen.

Voorbeeld: CO2 neutrale brandweerposten

In een aantal Drentse gemeenten zijn brandweerposten verouderd en aan renovatie of vervanging toe. De VRD werkt samen met gemeenten die brandweerposten willen verduurzamen, verbouwen of volledig willen nieuwbouwen. Waar mogelijk en passend wordt dit – conform gemeentelijk beleid – zo duurzaam mogelijk gedaan. Dit geldt bijvoorbeeld voor de drie te realiseren brandweerposten in Tynaarlo, waarvoor de aanbesteding in 2022 wordt afgerond: deze drie posten zijn CO2-neutraal ontworpen.

Vitale processen: technologische kansen en -bedreigingen

De wereld om ons heen verandert in een sneller tempo dan de voorliggende periode. Dit vraagt om een continu proces van leren en ontwikkelen. Meester zijn in een vakgebied is niet langer een constante factor, de wereld beweegt sneller dan dat. De VRD staat open om te leren van opkomende technologieën en verbindingen tussen de digitale en fysieke wereld.

Het is van invloed op veel werkprocessen en de interactie tussen de organisatie en haar omgeving. De snelheid van ontwikkelingen vraagt ook dat de organisatie beter is voorbereid op de kansen en risico's die hiermee gepaard gaan. Hiervoor is samenwerking nodig met ketenpartners en marktpartijen. Kennis is schaars, om deze wel voldoende aan te trekken, werken we onder andere samen met de GGD.

Wat wil de VRD bereiken?

- De VRD wil informatiegestuurd werken integreren binnen alle processen: van de primaire processen van crisisbeheersing, GHOR en Brandweer Drenthe, tot de ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen.
- De VRD wil verbetering van de veiligheid van informatievoorziening om continuïteit te waarborgen.
- De VRD wil de gevolgen voor de samenleving bij een cyberaanval of grootschalige uitval van voorzieningen kunnen beperken.
- De VRD wil in samenwerking met GGD Drenthe een actueel gedeeld veiligheids- en gezondheidsbeeld ontwikkelen.

Informatiegestuurd werken

Informatiegestuurd werken is een onderdeel van datagedreven werken. Hierbij wordt data en informatie van het verleden, het nu en de toekomst gebruikt om:

- *te sturen (operationele informatie, management en stuurinformatie) én/of*
- *richting te geven voor de toekomst (tactische en strategische keuzes op basis van forecasting en voorspellende modellen).*

Wat gaat de VRD daarvoor doen in 2023?

Informatiegestuurd werken binnen alle processen

De VRD ontwikkelt zich naar een meer proactieve kennispartner waarbij het gebruik van data en informatie een cruciale rol speelt. Om het proces van datagedreven en informatiegestuurd werken te ondersteunen is, samen met de GGD, een 'data- en innovatiehub' gestart. In 2023 ontwikkelt de data- en innovatiehub zich niet alleen tot de beoogde 'ingang voor informatie vragen', maar neemt de hub ook regie, coördineert, faciliteert én stimuleert het gebruik van bestaande en nieuwe data. Tenslotte ziet de hub toe op het efficiënt en ethisch gebruik van data en informatie door de verschillende organisatieonderdelen.

Wat is informatiegestuurd werken?

Informatiegestuurd werken is het continue proces waarmee VRD en GGD op gerichte wijze ruwe data verzamelen en registreren, analyseren en de daaruit resulterende informatie en kennis in besluitvormingsprocessen toepassen om de prestaties van de organisatie te verbeteren, (maatschappelijke) ontwikkelingen op basis data te voorspellen en daar passende maatregelen op te nemen.

Informatiegestuurd werken bestaat dus niet uit één technisch systeem, maar is het geheel van concepten, processen, strategieën, cultuur, structuur, methodieken, standaarden en IT hulpmiddelen die ervoor zorgen dat de beschikbare data omgezet kan worden naar geduide informatie om zo betere keuzes te maken.

Waarom informatiegestuurd werken?

Het gebruik van data speelt een cruciale rol binnen de primaire processen van de VRD en dit neemt gezien de huidige maatschappelijke ontwikkelingen in de toekomst verder toe. Slimme inzet van informatiegestuurd werken stelt de VRD in staat om de doelstelling van primaire processen en bedrijfsvoering te realiseren.

Voorbeeld: informatiegestuurd werken bij Brandweer Drenthe

Er is nauwe samenhang tussen de noodzaak om meer gebruik te maken van data en informatie en de transitie waar Brandweer Drenthe zich momenteel in bevindt: de brandweer in Drenthe is in ontwikkeling van gelijke naar gelijkwaardige brandweezorg om ook in de toekomst kwalitatieve en betaalbare brandweezorg te kunnen leveren. Om tot gelijkwaardige brandweezorg te komen is informatiegestuurd werken essentieel: het wordt ingezet om bijvoorbeeld paraatheid te monitoren, dynamisch te alarmeren, uitrukkende eenheden op het juiste moment te voorzien van operationele informatie en te adviseren op afstand. Bovendien helpt informatiegestuurd werken om beter inzicht te krijgen in oorzaken van incidenten, waardoor beter preventief opgetreden kan worden en minder brandweezorg nodig is.

Voorbeeld: informatiegestuurd werken bij Crisisbeheersing

Ook voor de primaire processen van Crisisbeheersing is informatiegestuurd en datagedreven werken noodzakelijk. De crisisorganisatie ontwikkelt zich door naar een flexibeler organisatie met doelstellingen als 'opschalen op maat' en 'faciliteren van de ongekende crisis'. Om zicht te houden op ontwikkelingen in de samenleving die kunnen leiden tot onrust in de maatschappij met mogelijke (ongekende) crises tot gevolg, is het verzamelen en analyseren van data noodzakelijk. Het geïnformeerd zijn over dat wat zich in de buitenwereld afspeelt is belangrijk om prioriteiten te kunnen stellen over de juiste aanpak van een (dreigende) crisis en bestuurders tijdig te informeren. Goede informatievoorziening en de mogelijkheden om op maat op te schalen maken een passender respons van de crisisorganisatie mogelijk.

Voorbeeld: informatiegestuurd werken voor een toekomstbestendige bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering richt zich in samenwerking met de GGD op het borgen van continuïteit, het actualiseren en flexibiliseren van bedrijfsvoeringsprocessen en het efficiënt en kostenbewust werken. Informatiegestuurd werken geeft mogelijkheden deze doelstellingen beter in te richten: bijvoorbeeld door interne controles uit te voeren op uitzonderingen in de data i.p.v. steekproefsgewijs op het geheel.

Ook vanuit de Drentse gemeenten en samenwerkingspartners is er een duidelijke behoefte om meer datagedreven en informatiegestuurd te werken. Vanuit de rol van netwerkorganisatie is de ambitie om hier een faciliterende, betrouwbare en kundige netwerkpartner te zijn.

Door datagedreven en informatiegestuurd werken wordt de juiste informatie overzichtelijk op de juiste plek beschikbaar gesteld om te zorgen dat:

- Er snel en adequaat gereageerd kan worden op gebeurtenissen in de omgeving of daarbuiten;
- Motieven, acties en beslissingen beter en transparanter onderbouwd kunnen worden;
- Er beter gestuurd kan worden op resultaten en samenhang om zo efficiënter te werken.

Afgelopen jaren zijn er - in gezamenlijkheid - al tal van initiatieven geweest om te onderzoeken en uit te proberen hoe groot de toegevoegde waarde van datagedreven en informatiegestuurd werken is en hoe dit efficiënt kan worden uitgevoerd. Om bij te blijven ten opzichte van de professionele netwerken en in een maatschappij die steeds meer datagedreven en informatiegestuurd werkt, is het noodzakelijk om een volgende fase in te gaan.

Hoe wordt vormgegeven aan informatiegestuurd werken?

Deze volgende fase bestaat uit het toepassen van de geleerde lessen, het aanbrengen van structuur en samenhang in de informatievoorziening en het borgen van de kwaliteit. Om dit te bereiken ontwikkelen VRD en GGD in gezamenlijkheid de concepten, processen, strategieën, structuur, methodieken, standaarden en IT hulpmiddelen om datagedreven en informatiegestuurd te werken in de primaire processen en in de bedrijfsvoering. Dit leidt tot een robuuste, veilige en kwalitatief goede informatievoorziening.

Daarnaast is specifieke kennis en expertise nodig op het gebied van informatievoorziening, die nu nog onvoldoende in beide organisaties aanwezig is, onder andere op het gebied van data science, business intelligence en data engineering. Het binnenhalen van deze kennis en expertise, zowel op structurele als incidentele basis, krijgt extra aandacht.

Veiligheid informatievoorziening en privacy

Veiligheid van informatievoorziening is in de huidige tijd essentieel voor de continuïteit van bedrijfsprocessen. Gezien de continue paraatheid die vereist is van de crisisorganisatie en de brandweer en de cruciale ondersteuning met informatietechnische voorzieningen is maximaal inzetten op bedrijfszekerheid van systemen noodzakelijk.

De VRD en de GGD Drenthe kiezen voor een gezamenlijke invulling van de informatievoorziening binnen de beide organisaties. VRD en GGD delen expertise, infrastructuur en andere middelen om een goede informatievoorziening mogelijk te maken.

Hoewel de taken voor de VRD en GGD verschillend zijn, is er wel een belangrijke overeenkomst in de maatschappelijke opgave waar beide organisaties voor staan. In de afgelopen periode is meer duidelijk geworden dat het streven naar een gezond en veilig Drenthe voor de VRD en GGD leidt tot meer samenwerking en afstemming. Het samenvoegen en gezamenlijk inzetten van elkaars faciliteiten is in dat verband niet alleen logisch, maar ook noodzakelijk geworden. Een gezamenlijke informatievoorziening maakt daar onderdeel van uit.

Om de maatschappelijke taken van de VRD en GGD met behulp van informatievoorziening uit te kunnen voeren is een goede beveiliging van deze informatievoorziening nodig. Voor de interne organisatie van VRD en GGD zijn er daarom nog stappen te zetten op het gebied van 'cyberweerbaarheid' en 'cyberveiligheid' (zie afbeelding: cyberkwadrant).

Voor het verbeteren van de beveiliging van de informatievoorziening en privacy hebben de VRD en de GGD gezamenlijk een verbeterplan opgesteld dat begin 2022 bestuurlijk wordt vastgesteld. Het verbeterplan voorziet in de implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de NEN-norm 7510 als kader voor het waarborgen van privacy bij het gebruik van data binnen de beide organisaties. Deze implementatie is gepland voor 2022, met als resultaat dat vanaf 2023 volgens deze normen wordt gewerkt.

Door de vele mogelijkheden van huidige technologie is het eenvoudig data uit diverse interne en externe systemen te koppelen en te gebruiken voor analyse en mensgerichte acties. Hierdoor ontstaat continu spanning tussen het gebruik van data enerzijds en informatieveiligheid en privacy anderzijds. Het is daarom noodzakelijk om niet alleen te investeren in veiligheid van informatiesystemen, maar ook het juridisch juist en ethisch gebruik van data structureel bij medewerkers onder de aandacht te brengen.

Daarnaast voorziet het verbeterplan in het aanpassen van de organisatie door het uitbreiden van personele capaciteit, technische voorzieningen en evaluatiecapaciteit. Voor nu wordt daarmee de beveiliging op een adequaat niveau gebracht, maar gelet op de ontwikkelingen is de noodzaak voor verdere uitbreidingen van en investeringen in de beveiliging van de informatievoorziening en privacy niet uitgesloten. Zodra dit aan de orde is zullen beide besturen hierover worden geïnformeerd.

Cyberkwadrant

Externe effecten van een cyberaanval of grootschalige uitval beperken

De crisisorganisatie heeft een rol in het beperken van de maatschappelijk effecten van een cyberaanval of grootschalige uitval van digitale systemen. De thema's 'cyberwaakzaamheid' en 'cybergevolgbestrijding' spelen hier een belangrijke rol (zie afbeelding: cyberkwadrant).

De crisisorganisatie wordt getraind op het omgaan met cybergevolgbestrijding en kennis en kunde op dit thema wordt voortdurend vergroot. Daarnaast wordt actief gewerkt aan het vergroten en onderhouden van het netwerk om zo de onderlinge samenwerking met gemeentes en andere veiligheidsregio's (3Noord) te versterken.

Professionaliseren van het informatieknooppunt Crisisbeheersing

Hoe eerder kan worden ingegrepen in een dreigende crisis, hoe groter de kans dat de impact van de crisis beperkt blijft. Informatiegestuurd werken wordt een essentieel onderdeel om mogelijke dreigingen, (sluimerende) maatschappelijke sentimenten en bijzondere risico's vroegtijdig te onderkennen. Door een logische samenhang te creëren tussen deze informatie en de voorbereidende en operationele fase van crisisbeheersing ontstaat een proactieve crisisorganisatie. Om dergelijk proactief informatiemanagement effectief in te kunnen zetten wordt het informatieknooppunt in 2023 verder geprofessionaliseerd en komt er een informatieproduct beschikbaar waar alle crisispartners toegang tot hebben.

De verdere ontwikkeling van het informatieknooppunt is daarnaast nauw verankerd in Noord Nederlandse en landelijke ontwikkeling op dit gebied. En vraagt ook een goede integratie met onder andere netcentrisch werken, forecasting/nowcasting en KCR2¹ projecten.

Een actueel gedeeld veiligheids- en gezondheidsbeeld bij de GHOR

Vanuit de witte kolom wordt informatiegestuurd gewerkt door het ontwikkelen van een actueel gedeeld veiligheids- en gezondheidsbeeld. Hierdoor kan de GHOR tijdens rampen en crises het multidisciplinaire veiligheidsbeeld verrijken met de actuele geneeskundige situatie ter ondersteuning van de crisisbestrijding en ontstaat een actueel gedeeld veiligheids- en gezondheidsbeeld. Deze ontwikkeling vindt plaats in nauwe samenwerking met geneeskundige ketenpartners en heeft als doel de (regionale) zorgcontinuïteit te borgen en beter te anticiperen op capaciteitsvraagstukken en risico's.

¹ KCR2 = Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio

Invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging

De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, ruimtelijke ordening, evenementen en natuur en daarmee heeft de Omgevingswet onherroepelijk invloed op het werk van de brandweer, met name bij risicobeheersing, maar ook bij crisisbeheersing en de GHOR. De Omgevingswet wordt gelijktijdig met de Wet kwaliteitsborging ingevoerd². De Wet kwaliteitsborging heeft als doel om de bouwkwaliteit en het bouwtoezicht te verbeteren. Ook deze wet heeft grote invloed op het werk van risicobeheersing. De komende jaren staat de VRD voor de uitdaging om haar advisering op bouwen, externe veiligheid, natuurbrandbeheersing en evenementen aan te passen aan de processen die deze nieuwe wetgeving met zich meebrengen. De VRD is al enkele jaren bezig om zich voor te bereiden op deze transitie.

Wat wil de VRD bereiken?

- De VRD wil investeren in het opbouwen van kennis en expertise om haar rol binnen de gemeenten goed op te pakken als onderdeel van de transitie naar gelijkwaardige brandweezorg.
- De VRD wil tijdig aan tafel zitten bij voorgesprekken en adviesaanvragen vanuit de Omgevingswet, zodat wettelijke termijnen haalbaar zijn en advisering kwalitatief hoogwaardig is.
- De VRD wil de competenties van haar medewerkers ontwikkelen zodat deze aansluiten bij de nieuwe werkwijze, dan wel medewerkers aantrekken die deze competenties goed beheersen.
- De VRD wil inzetten op de overgang van regelgericht naar risicogericht adviseren.

Wat gaat de VRD daarvoor doen in 2023?

Risicobeheersing als onderdeel van transitie naar gelijkwaardige brandweezorg

Brandweer Drenthe ontwikkelt haar brandweezorg komende jaren van gelijke naar gelijkwaardige brandweezorg om tot een toekomstbestendige brandweer te komen. Brandweezorg is een onderdeel van de veiligheidsketen: dit systeem werkt als communicerende vaten en aanpassingen in de brandweezorg hebben daardoor rechtstreeks invloed op de balans in de veiligheidsketen. Om de balans in evenwicht te houden vraagt de transitie naar gelijkwaardige brandweezorg ook voor veranderingen binnen het systeem van risicobeheersing.

Het opbouwen van kennis en expertise rondom de Omgevingswet maakt dat brandweer (en GHOR) straks binnen de gemeenten hun rol kunnen pakken en mee kunnen doen in de nieuwe werkwijze die de Omgevingswet met zich meebrengt. Blijven investeren op veiligheid aan de voorkant van de veiligheidsketen is daarmee noodzakelijk onderdeel van gelijkwaardige brandweezorg en een toekomstbestendige brandweer.

Transitie naar advisering in het voorgesprek

Onder de Omgevingswet wijzigt de termijn die de overheid heeft om een vergunning te verlenen van 26 naar 8 weken. Dat betekent dat goede en voldoende voorgesprekken – voordat een aanvraag wordt ingediend – belangrijk zijn om een vergunning tijdig te kunnen verlenen.

Voor de VRD betekent dit een behoorlijk aanpassing in de werkwijze, omdat voor de Omgevingswet de VRD niet altijd betrokken was bij voorgesprekken. Veelal kwam de VRD als te adviseren partij pas in beeld nadat een vergunningsaanvraag was ingediend. Door goede relaties met gemeenten te onderhouden en een proactieve houding aan te nemen gaat de VRD in 2023 inzetten op maximale betrokkenheid bij voorgesprekken.

Doorontwikkeling van regelgerichte naar risicogerichte advisering

Als gevolg van de Wet kwaliteitsborging wordt in de komende jaren stapsgewijs de bouwplantoetsing uitbesteed aan private partijen. Dat betekent dat de VRD minder bouwplantoetsing gaat doen, waarbij het grootste effect pas na 2023 merkbaar wordt. Tegelijk is

² Ten tijde van het opstellen van de begroting is bekend gemaakt dat de invoeren van de Omgevingswet op 1 juli 2022 wederom is uitgesteld. Een exacte nieuwe datum is nog niet bekend, maar mogelijk vindt de invoering op plaats in oktober 2022 of januari 2023.

sprake van een toenemende vraag naar advisering als expertisepartner op brandveiligheid. Denk bijvoorbeeld aan advisering op het gebied van Brandveiligheid in de Zorg door zorginstellingen, Brandveilig Leven en brandonderzoek. Dit is een positieve ontwikkeling, omdat de ervaring leert dat met name dit soort risicogerichte advisering een gunstig effect heeft op het voorkomen van (dodelijke) slachtoffers bij brand.

Door het geleidelijk wegvallen van bouwplantoetsing door de brandweer ontstaat ruimte om te voldoen aan de toenemende vraag naar advisering in de zorg en woonomgeving. Deze ontwikkeling past bij de afspraken die met het bestuur gemaakt zijn in het Dekkingsplan Brandweer Drenthe.

Transitie in advieswerk vraagt tijd en capaciteit

Het vak van de adviseurs binnen de VRD, met name bij het team Risicobeheersing is volop in ontwikkeling. Door de Omgevingswet ontstaat fors meer druk op de snelheid van adviseren, door de kortere reactietermijn en door de uitbreiding van het aantal voorgesprekken waaraan de VRD deelneemt.

Tegelijk is er een toenemende vraag naar meer risicogerichte advisering, terwijl de regelgerichte advisering de komende jaren nog maar minimaal afneemt. Daarnaast werd al eerder geconstateerd dat de nieuwe rol van adviseurs op het gebied van klimaatadaptatie en energietransitie veel tijd en energie vraagt, omdat het hier gaat om nieuwe kennisdossiers. Dit betekent dat het vak van adviseur bij de VRD volop in beweging is, met name voor de adviseurs van Risicobeheersing. Niet alleen op vakinhoud, maar ook op het gebied van benodigde competenties om invulling te kunnen geven aan de nieuwe manier van adviseren.

Het duurt enkele jaren voordat de transitie op het gebied van advisering helemaal is gerealiseerd. Ook uit andere verandertrajecten binnen de brandweer, zoals het bluswatertraject, ontwikkeltraject bij de meldkamer en het terugdringen van loze meldingen, is keer op keer gebleken dat een grote transitie een dergelijk tijdsbestek nodig heeft.

Er is komende jaren een verwachte toename van de totale hoeveelheid te geven adviezen. Daarnaast worden ook andere adviesvaardigheden verwacht om zo optimaal mogelijk te kunnen adviseren, waardoor in beginsel advisering meer tijd kost.

Veranderd vakmanschap en arbeidsmarktontwikkelingen

Als gevolg van alle veranderingen in de maatschappij, veranderen ook in snel tempo de eisen die gesteld worden aan het vakmanschap van alle medewerkers bij de VRD en in de crisisorganisatie. Het blijven in het eigen vakgebied en meegaan in nieuwe ontwikkelingen kost tijd, energie en vaak ook aanvullende trainingen. Niet alleen vakinhoud verandert; steeds vaker veranderen ook de competenties die nodig zijn om goed invulling te kunnen geven aan vakmanschap.

Een ander punt van aandacht is de toenemende arbeidsmarktproblematiek: al enkele jaren is sprake van schaarste aan beschikbare professionals op een aantal specifieke domeinen. Dat betekent dat vacatures op dit moment vaak moeilijk kunnen worden ingevuld.

Om in de toekomst flexibel en wendbaar te blijven is het van belang om goed na te denken over de mogelijkheden om het personeelsbestand tijdig aan te vullen én te verjongen.

Ten aanzien van de brandweervrijwilligers zijn specifieke maatschappelijke knelpunten te zien. Vrijwilligers zijn korter verbonden aan de VRD dan voorheen, zij moeten hun schaarse tijd verdelen over meer prioriteiten: de balans werk/ privé, andere maatschappelijke rollen of vrijwilligersfuncties. De grote vraag is dan ook hoe de brandweer ook in de toekomst kan zorgen voor voldoende aanwas van vrijwilligers.

Wat wil de VRD bereiken?

- De VRD wil het veranderend vakmanschap en de ontwikkeling van medewerkers faciliteren.
- De VRD wil een aantrekkelijke werkgever zijn, meebewegen met het werk en inzetten op talent.
- De VRD wil voldoende vrijwilligers blijven werven om de brandweezorg te borgen.
- De VRD wil haar netwerkfunctie benutten om samen met partners oplossingen te vinden voor personele vraagstukken.

Wat gaat de VRD daarvoor doen in 2023?

Veranderend vakmanschap faciliteren

Om medewerkers in de gelegenheid te stellen hun vakmanschap op orde te houden, worden voldoende mogelijkheden geboden om trainingen en opleidingen te volgen. Het gaat hierbij zowel om het bijhouden van vakinhoudelijke kennis, als om het ontwikkelen van competenties en vaardigheden die nodig zijn om het werk kwalitatief goed uit te blijven voeren.

Aantrekkelijk werkgeverschap

De definitie van goed werkgeverschap is: ondersteuning bieden bij het bereiken van de plek waar elke medewerker zich het best voelt, de beste versie van zichzelf kan zijn en werkgeluk ervaart. Een medewerker wordt ingezet op het werk dat er te doen is en op de plek waar hij of zij het meeste tot zijn/haar recht komt en waarde toevoegt. Talent is daarbij bepalend. Dat vraagt flexibiliteit van medewerkers, die daar op hun beurt afwisseling, ontwikkeling, vitaliteit en de voldoening van het werk doen dat het beste past voor terug krijgen.

Voldoende vrijwilligers: nu en in de toekomst

Om mee te bewegen en voldoende potentieel te behouden streeft de VRD naar een minder zwaar eisenpakket, zodat het brandweerwerk aantrekkelijker blijft. Het krijgen en houden van voldoende vrijwilligers is een integraal onderdeel van het Programma Brandweezorg dat verderop in deze begroting is beschreven.

Personele vraagstukken samen met partners oplossen

De COVID-19 pandemie heeft het belang van een robuuste, wendbare en flexibele organisatie onderstreept. De VRD zet samen met de GGD in op versterking van haar positie op de arbeidsmarkt, onder andere door verbinding aan te gaan met onderwijsinstellingen, gemeenten en andere partners. De mogelijkheden van traineeships en de mogelijkheden om personeel onderling voor langere of kortere tijd uit te wisselen worden onderzocht.

Crisisbeheersing

Crisisbeheersing (team crisisbeheersing en de crisisorganisatie) spant zich in om rampen en crisis te voorkomen, zo klein mogelijk te houden of zo snel mogelijk te beheersen. De crisisorganisatie is in staat om zowel gekende als ongekende crises aan te kunnen. Dat gebeurt met medewerkers van de VRD en van de 12 gemeenten en andere crisispartners. Uitgangspunten van crisisbeheersing zijn een flexibel crisismodel, een breed crisisnetwerk en een goed voorbereide crisisorganisatie.

In de Beleidsvisie VRD 2020 – 2023 is het fundament gelegd voor een hernieuwde crisisorganisatie waarin opschaling op maat en het faciliteren van een ongekende crisis onderdeel van de werkwijze zijn. In 2022 is vervolgens de hernieuwde crisisorganisatie vormgegeven in een geactualiseerd crisisplan.

Opschalen op maat

Bij het opschalen op maat worden kennis en partijen bij elkaar gebracht en wordt flexibel gealarmeerd. De VRD heeft een faciliterende rol en kan anticiperen op een mogelijke hulpvraag. De VRD fungeert als loket voor die hulpvraag, maar neemt niet de uitvoering over.

Wat wil de VRD bereiken?

- De VRD wil een goede inbedding van de hernieuwde crisisorganisatie: dat vraagt andere kennis, een breder crisisnetwerk en slimmer gebruik van data.
- De VRD wil alle crisisfunctionarissen op de hoogte stellen en trainen ten aanzien van de hernieuwde crisisorganisatie en wijze van crisisbeheersing.
- De VRD wil kaders ontwikkelen voor kwaliteitszorg binnen de crisisorganisatie.
- De VRD wil het multidisciplinair evaluatieproces verder professionaliseren.
- De VRD wil de uitvoering van het project Actualisatie Bevolkingszorg afronden.
- De VRD wil het Regionaal Risicoprofiel Drenthe actualiseren.
- De VRD wil crisiscommunicatie voorbereiden op langere en/of ongekende crises.

Daarnaast ligt de focus van crisisbeheersing op:

- Cybercrime en cybergevolgbestrijding
- Klimaatadaptatie en energietransitie
- Professionalisering van het informatieknooppunt

Deze onderwerpen hebben een organisatiebrede impact en zijn om die reden al eerder in deze in deze begroting in bredere samenhang toegelicht.

Wat gaat de VRD daarvoor doen in 2023?

Inbedding van de hernieuwde crisisorganisatie

De hernieuwde crisisorganisatie is in staat om vroegtijdig crises te kunnen signaleren en op een passende wijze te beheersen. Dit vergt soms vaste structuren zoals GRIP, maar soms ook flexibiliteit van inzet van functionarissen, afhankelijk van het type crisis en de impact op de maatschappij. Door deze flexibele inzet zijn we ook in staat crises die wij momenteel nog niet kennen te beheersen.

Eind 2023 zijn alle crisisfunctionarissen op de hoogte van de hernieuwde crisisorganisatie en wijze van crisisbeheersing. De VRD faciliteert crisisfunctionarissen met opleiding, training en oefening, zodat crisisfunctionarissen kunnen voldoen aan de basiskwalificaties die nodig zijn voor functies in de hernieuwde crisisorganisatie.

Een breed en sterk netwerk is van belang voor de hernieuwde crisisorganisatie. Medewerkers van team crisisbeheersing werken continu aan uitbreiding en versterking van het (inter)regionale en landelijke netwerk.

Crisiscommunicatie voorbereiden op langere en ongekende crises

De COVID-19 pandemie heeft veel impact gehad op het kijken naar crisiscommunicatie en heeft laten zien dat flexibiliteit en een lange adem soms hand in hand moeten gaan. De organisatie van crisiscommunicatie was voornamelijk ingericht op kortdurende inzet tijdens voorspelbare flitscrises en ontwikkelt zich door om beter aan te sluiten bij langdurige en/of ongekende crisis, in lijn met de hernieuwde crisisorganisatie.

[Ontwikkeling van kaders voor kwaliteitszorg](#)

In 2023 worden kaders voor kwaliteitszorg ontwikkeld. Zo worden onder andere basiskwalificaties ontwikkeld die voor de functies in de crisisorganisatie als uitgangspunt gaan dienen. Het werken met basiskwalificaties bevordert de mogelijkheden om de kwaliteit van de crisisorganisatie te meten en de crisisorganisatie, het opleiden, trainen en oefenen en het evaluatieproces door te ontwikkelen.

[Professionaliseren van het multidisciplinair evaluatieproces](#)

In 2023 wordt het multidisciplinair evaluatieproces voor de crisisorganisatie geprofessionaliseerd. Het evaluatiesysteem ondersteunt niet alleen de evaluatie van incidenten en oefeningen, maar biedt ook mogelijkheden om zicht te houden op het voldoen aan de kwaliteitseisen van de crisisorganisatie.

[Project Actualisatie Bevolkingszorg](#)

In 2023 wordt het project Actualisatie Bevolkingszorg dat eind 2021 is gestart verder uitgevoerd. Te denken valt aan het herinrichten van de organisatie van Bevolkingszorg aangepast op basis van de in 2022 ontwikkelde uitgangspunten, maar ook het opleiden, trainen en oefenen van medewerkers om te voldoen aan de basiskwalificaties behorend bij de verschillende functies binnen Bevolkingszorg.

[Actualiseren van het Regionaal Risicoprofiel Drenthe](#)

In 2023 wordt voorbereid op de nieuwe beleidscyclus 2024-2027. Onderdeel van de beleidscyclus is het actualiseren van het Regionaal Risicoprofiel. Omdat een nieuwe beleidsvisie mede gebaseerd wordt op de risico's uit het Regionaal Risicoprofiel is het van belang dat het RRP actueel is.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)

De GHOR richt zich bij de voorbereiding op rampen en crises specifiek op de geneeskundige hulpverleningsketen en bereidt betrokken zorginstellingen en overheden zo goed mogelijk voor om als één keten te kunnen opereren in tijden van crisis. De GHOR is daarmee de schakel tussen het zorgnetwerk, de crisisorganisatie VRD en het openbaar bestuur.

Wat wil de VRD bereiken?

- De VRD wil in samenwerking met de GGD een duidelijke positionering van de GHOR realiseren;
- De VRD wil in samenwerking met de GGD een actueel gedeeld veiligheids- en gezondheidsbeeld voor de witte kolom en de crisisorganisatie ontwikkelen.
- De VRD wil in samenwerking met de GGD een actueel zorgrisicoprofiel voor Drenthe ontwikkelen.

Wat gaat de VRD daarvoor doen in 2023?

Positie van de GHOR

In 2023 moet duidelijk zijn hoe de DPG en de GHOR gepositioneerd worden en wordt dit geïmplementeerd. In 2022 wordt de discussie hierover gevoerd, naar aanleiding van de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Los van deze evaluatie is al geruime tijd een beweging gaande waarbij de VRD en GGD Drenthe de onderlinge samenwerking waar mogelijk intensiveren. De thema's die spelen bij de GHOR hebben veel overeenkomsten met de thema's bij crisisbeheersing, maar dan met een vertaling naar de witte kolom. Uiteindelijk is het de doelstelling dat de GHOR een heldere rol en duidelijke organisatorische inbedding krijgt, waarbij de samenwerking tussen de VRD en GGD Drenthe maximaal wordt benut.

Rol van de DPG

De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) geeft leiding aan de GGD en aan de GHOR. Dit is een wettelijk verankerde taak. De GHOR werkt onder verantwoordelijkheid van het bestuur van Veiligheidsregio Drenthe (VRD). De DPG legt rechtstreeks verantwoording af aan het bestuur van de VRD over de GHOR-taken.

Actueel gedeeld gezondheidsbeeld

Het actueel gedeeld gezondheidsbeeld dat samen met geneeskundige ketenpartners ontwikkeld wordt in 2023 is een vorm van informatiegestuurd werken. Dit valt binnen een organisatiebrede ontwikkeling en is daarom al eerder in de begroting uitgebreider beschreven.

Zorgrisicoprofiel

In aanvulling op het regionaal risicoprofiel stelt de GHOR samen met geneeskundige ketenpartners een zorgrisicoprofiel op. Hierin worden voor de geneeskundige keten de specifieke risico's en onbalans in vraag en aanbod in kaart gebracht en geduid. Het zorgrisicoprofiel wordt in 2023 aangeboden aan het bestuur.

Brandweer Drenthe

Brandweer Drenthe is een herkenbare brandweerorganisatie die 24/7 paraat staat voor een veilig Drenthe. De brandweer bestrijdt branden, ongevallen en overige incidenten. Daarnaast wordt door advisering en voorlichting ingezet op het voorkomen van branden en ongevallen om zo bij te dragen aan minder branden, minder slachtoffers en minder schade.

De al eerdergenoemde autonome ontwikkelingen hebben momenteel grote impact op zowel de bedrijfsvoering als de vakinhoud van de brandweer. Bovendien wordt het steeds lastiger om brandweervrijwilligers te vinden en (langdurig) te binden. Dat zet de kosten voor paraatheid en vakbekwaamheid onder druk. Naast deze trend is de rechtspositie van brandweervrijwilligers ontwikkeling en vragen de gevolgen van de COVID-19 pandemie om herstelwerk.

Om in de toekomst goede brandweezorg te blijven leveren, waarbij voldoende oog is voor een acceptabele belasting van brandweermensen én de kosten daarvan te beheersen is het noodzakelijk goed in te spelen op de ontwikkelingen in de samenleving. Dit aanpassingsproces 'Van gelijke naar gelijkwaardige brandweezorg in Drenthe' is in 2019 ingezet en leidt de komende vijf tot tien jaar geleidelijk tot een toekomstbestendig model van brandweezorg. De inspanningen hiervoor richten zich op het in stand houden van de huidige brandweezorg en tegelijkertijd veranderen om de brandweerorganisatie van de toekomst te realiseren.

Kortom: Brandweer Drenthe is in beweging!

Van gelijke naar gelijkwaardige brandweezorg in Drenthe

De uitgangspunten voor de brandweezorg in de toekomst zijn in 2019 door het bestuur van de VRD bepaald:

- Het werken met vrijwilligers blijft de basis voor de brandweezorg in Drenthe.
- Specialistische taken worden uitgevoerd door (parttime) beroepsbrandweermensen.
- De verdeling van specialistische taken wordt afgestemd op de aanwezige risico's.
- De afspraken rondom opkomsttijden van de eerste brandweerauto blijven ongewijzigd.
- Er wordt meer gebruik gemaakt van de vrijwillige energie in de samenleving om elkaar te helpen.
- Er wordt een verandertempo gehanteerd dat past bij een organisatie die voor een groot deel bestaat uit vrijwilligers en die recht doet aan het opgebouwde vertrouwen bij de medewerkers en bij de samenleving.

Wat wil de VRD bereiken?

- De VRD wil achterstanden in vakbekwaamheid en verminderde sociale binding op de brandweerposten als gevolg van de COVID-19 pandemie herstellen.
- De VRD wil verder bouwen aan toekomstbestendige brandweezorg via het Programma Brandweezorg.
- De VRD wil het Dekkingsplan Brandweer Drenthe actualiseren.
- De VRD wil kosten van brandweermateriaal en -materieel beheersbaar houden.

Daarnaast gelden de onderstaande doelstellingen:

- De VRD wil het kennisniveau verhogen over klimaatadaptatie en energietransitie en deze kennis toepassen binnen de verschillende taakvelden van de brandweer.
- De VRD wil haar advisering doorontwikkelen, die sterk wijzigt als gevolg van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging met zich meebrengen.

Deze onderwerpen hebben een organisatiebrede impact en zijn om die reden al eerder in deze begroting in bredere samenhang toegelicht.

Wat gaat de VRD daarvoor doen in 2023?

Herstellen achterstanden door COVID-19 pandemie

In 2022 is een start gemaakt met het herstellen van achterstanden die binnen de repressieve organisatie zijn ontstaan als gevolg van de COVID-19 pandemie. Binnen de mogelijkheden die er waren is gedurende de pandemie weliswaar geoefend, maar dit heeft niet kunnen voorkomen dat zowel vakbekwaamheid van brandweermensen als de sociale binding te lijden hebben gehad. Beide zijn cruciale factoren om in gevaarlijke omstandigheden veilig en effectief op te treden. In 2023 wordt verder uitvoering gegeven aan het herstelprogramma dat in 2022 is gestart.

Uitvoering van het Programma Brandweezorg

Het Programma Brandweezorg geeft uitvoering aan de bestuurlijke visie uit 2019. Het heeft tot doel dat Drentse brandweezorg met vrijwilligers, goed, veilig effectief en betaalbaar blijft. Dat gaat niet vanzelf, omdat de maatschappelijke mogelijkheden en professionele standaarden steeds verder uit elkaar drijven. Dit leidt tot structurele kostenstijging en kwaliteits- of belastbaarheidsproblemen.

Het Programma Brandweezorg herstelt aansluiting door (1) balans te brengen in de vakbekwaamheidsinspanningen en het takenpakket van vrijwilligers en (2) zich beter te verbinden met vrijwillige energie in de samenleving. De strategie van het programma is gericht op het benutten van lokale mogelijkheden in de samenleving en die van vrijwilligers. Hiervoor worden diverse experimenten uitgevoerd, waarvan de samenhang, doelmatigheid en doelgerichtheid wordt geborgd door sturing op vier programmalijnen:

1. Behapbare basis.

Door brandweerwerk veiliger, eenvoudiger en meer op maat van het verzorgingsgebied te organiseren kunnen posten zich efficiënter en effectiever voorbereiden. Dit moet ertoe leiden dat huidige inspanningen voldoende blijven voor eisen van de toekomst, waarmee de trend van toenemende inspanning voor gelijkblijvende kwaliteit wordt gekeerd.

2. De samenleving betrekken.

Hulp uit de directe omgeving is van grote waarde en kan de brandweer beter benutten. Dit moet leiden tot snellere en effectievere hulpverlening.

3. Ondersteuning op afstand.

Brandweerwerk wordt minder kennisintensief door leidinggevendenden te ondersteunen met specialistische kennis en repressieve coaching. Zo hoeven zij niet alles zelf te weten en kunnen. Dit leidt tot lagere vakbekwaamheidslasten met behoud van veiligheid en kwaliteit.

4. Vitale brandweerpasten.

Vakbekwame, fitte, mentaal weerbare en sociaal verbonden posten zijn voorwaardelijk voor een toekomstbestendige brandweer.

Actualisatie Dekkingsplan Brandweer Drenthe

In 2023 wordt voorbereid op de nieuwe beleidscyclus 2024-2027. Onderdeel van de beleidscyclus is het actualiseren van het dekkingsplan van de brandweer. De basis van het huidige dekkingsplan van Brandweer Drenthe dateert uit 2013. Herziening is noodzakelijk om alle infrastructuurle wijzigingen en huisvestingswijzigingen van de afgelopen jaren te verwerken.

Beheersbaarheid kosten brandweermateriaal en -materieel

Als gevolg van inflatie, schaarste in middelen en krapte op de arbeidsmarkt ziet de brandweer zich sinds 2021 geconfronteerd met een forse stijging van kosten voor onderhoud en beheer van brandweermateriaal en -materieel. In de investering geeft dit een gemiddelde prijsstijging van 25% van begrote bedragen en in exploitatie 15% (met name door stijgende uurtarieven). Er worden plannen uitgewerkt om zo effectief mogelijk om te gaan met de prijsstijgingen door te kijken naar het bestaande materieel en naar inbesteding van onderhoudswerkzaamheden.

Bedrijfsvoering

De belangrijkste taak van bedrijfsvoering is het ondersteunen van de primaire processen. De VRD is een wendbare en flexibele organisatie die 24/7 paraat staat om bij incidenten en crisis op te treden. Dat vraagt ook om een wendbare en flexibele bedrijfsvoering die naast de standaard bedrijfsvoeringsprocessen ook de noodzakelijke 24/7 paraatheid maximaal ondersteunt.

De afgelopen jaren is ingestoken op het verbeteren van diverse bedrijfsvoeringsprocessen om zo tot een toekomstbestendige bedrijfsvoering te komen. Ook in 2023 richt bedrijfsvoering zich op het borgen van continuïteit, het actualiseren en flexibiliseren van bedrijfsvoeringsprocessen en het efficiënt en kostenbewust werken. Belangrijk onderdeel daarin is verdergaande samenwerking met GGD Drenthe waar mogelijk.

Wat wil de VRD bereiken?

- De VRD wil zich blijven doorontwikkelen op de eerder ingezette koers naar een toekomstbestendige bedrijfsvoering.
- De VRD wil een meer gedifferentieerde communicatieaanpak ontwikkelen.

Daarnaast gelden de onderstaande doelstellingen:

- De VRD wil duurzaamheidsbeleid ontwikkelen, waarin de doelen op het gebied van verduurzaming van de organisatie worden vastgelegd.
- De VRD wil informatiegestuurd werken integreren binnen alle processen.
- De VRD wil verbetering van de veiligheid van informatievoorziening om continuïteit te waarborgen.
- De VRD wil het veranderend vakmanschap en de ontwikkeling van medewerkers faciliteren.
- De VRD wil een aantrekkelijke werkgever zijn, meebewegen met het werk en inzetten op talent.
- De VRD wil haar netwerkfunctie benutten om samen met partners oplossingen te vinden voor personele vraagstukken

Deze onderwerpen hebben een organisatiebrede impact en zijn om die reden al eerder in deze begroting in bredere samenhang toegelicht.

Wat gaat de VRD daarvoor doen in 2023?

Meer gedifferentieerde communicatieaanpak

De toenemende complexiteit van de samenleving en de daarmee samenhangende online mediadruk(te) vragen steeds vaker om een meer gedifferentieerde communicatieaanpak. Een eigen aanpak en specifiek inzet zijn bijvoorbeeld nodig bij communicatie gericht op:

- Het kunnen inspelen op gepolariseerde standpunten op het gebied van veiligheid en gezondheid;
- Moeilijk bereikbare doelgroepen;
- Diffuse belangen van stakeholders.

Bij het bepalen van de communicatie wordt gebruik gemaakt van bestaande en nieuwe mogelijkheden die technologische ontwikkelingen bieden. Ook wordt nadrukkelijk gekeken welke inzichten gedragswetenschap biedt.

Het faciliteren van communicatie is niet alleen van belang in het communiceren met de externe partners en de Drentse samenleving; ook intern is heldere communicatie belangrijk. Bijvoorbeeld in publieksgerichte dienstverlening, maar ook in het onderkennen van ingewikkelde maatschappelijke vraagstukken. Adequate verandercommunicatie moet het mogelijk maken om de VRD en GGD communicatief flexibel te houden. De veranderde arbeidsmarkt vraagt om krachtige profilering van beide organisaties als werkgevers.

Overige thema's

Bedrijfsvoering houdt zich in 2023 daarnaast bezig met diverse andere onderwerpen, waaronder:

- Voorbereiden op een nieuwe beleidscyclus
- Invoering van een nieuw waarderingsmodel
- Doorontwikkelen van een visie op hybride werken
- Risicomanagement en verzekeren
- Werkgeverschap ZVHD en MkNN
- Ontwikkeling van het werkgeverschap van samenwerkende veiligheidsregio's
- Gevolgen van de evaluatie Wet veiligheidsregio's

Kosten per missielijn

Wij treden op bij calamiteiten en crises

Een calamiteit of crisis in Drenthe dient zo goed mogelijk te worden bestreden, waarbij schade en onrust zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. Veiligheidsregio Drenthe geeft structuur aan het multidisciplinair optreden van hulpverleningsdiensten, overheden en private partijen die een rol hebben in crisisbestrijding, ongeacht de aard van de crisis. Afhankelijk van het type crisis heeft Veiligheidsregio Drenthe een adviserende, faciliterende of coördinerende rol, of een combinatie daarvan. Monodisciplinair coördineert GHOR Drenthe de geneeskundige hulpverlening en levert Brandweer Drenthe de benodigde brandweezorg tijdens calamiteiten en crises.³

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Programma Calamiteiten en Crises							
Incidentbestrijding	Lasten	4.076	4.702	4.813	4.891	4.968	5.045
Operationele informatievoorziening	Lasten	166	142	152	152	152	152
Techniek en logistiek	Lasten	1.571	1.529	1.607	1.607	1.607	1.607
Vakbekwaamheid	Lasten	1.946	1.787	1.799	1.799	1.799	1.799
Crisisbeheersing	Lasten	180	247	247	247	247	247
GHOR	Lasten	1.221	1.323	1.352	1.381	1.410	1.439
Investeringsen	Lasten	3.086	3.343	3.404	3.464	3.524	3.584
Personeel	Lasten	8.882	8.557	8.633	8.899	9.169	9.427
Saldo lasten	Saldo	21.128	21.630	22.006	22.437	22.873	23.298
Incidentbestrijding	Baten	0	0	0	0	0	0
Techniek en logistiek	Baten	32	30	30	30	30	30
Investeringsen	Baten	119	113	113	113	113	113
Vakbekwaamheid	Baten	11	2	12	12	12	12
Personeel	Baten	104	257	26	26	26	26
Saldo baten	Saldo	266	402	181	181	181	181
Totaal programma Calamiteiten en Crisis		20.862	21.228	21.825	22.256	22.692	23.117

Toelichting bij de tabel:

- Een toename van kosten als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen.
- De kapitaalslasten nemen toe conform eerdere afspraken.

Hierna wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:

- Onder Incidentbestrijding worden de kosten van de vrijwilligers en de medewerkers op de meldkamer verantwoord.
- Onder Operationele informatievoorziening zien we de kosten terug voor soft- en hardware voor navigatie en paraatheidssystemen.
- Onder Techniek en logistiek vinden we de kosten terug voor het onderhoud materieel.
- Onder Vakbekwaamheid staan de kosten voor het opleiden en oefenen van het repressieve brandweerpersoneel.
- Onder Crisisbeheersing verantwoorden we de kosten noodzakelijk voor het in stand houden van de Drentse crisisorganisatie. Bijvoorbeeld de kosten voor de zelftest en oefenen in de veiligheidsketen.
- Onder de GHOR staan de kosten voor de dienstverleningsovereenkomst met de GGD.
- Onder de Investeringsen worden de kosten van vervanging van het materieel verantwoord.
- Onder de kosten Personeel worden de salariskosten van de medewerkers 24uursdienst, Operationele informatievoorziening, Techniek en logistiek, Vakbekwaamheid, Crisisbeheersing verantwoord.

³ Teksten missielijnen overgenomen uit de Beleidsvisie VRD 2020-2023

Wij vergroten de bewustwording over fysieke veiligheid

We creëren bewustwording bij inwoners, bedrijven en organisaties over het voorkomen van calamiteiten en we bieden handelingsperspectieven om zelfredzaamheid en samenredzaamheid te bevorderen. Een deel van de voorlichtingsactiviteiten doen we zelf en daarnaast maken we zo optimaal mogelijk gebruik van de kennis en kunde van onze netwerkpartners om het bereik van onze boodschap zo groot mogelijk te maken. Partners maken op hun beurt weer gebruik van de VRD als netwerkorganisatie. Er is structureel extra aandacht voor niet- en minder zelfredzame mensen, omdat zij bij calamiteiten en crises kwetsbaarder zijn.

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Programma Bewustwording							
Risicobeheersing	Lasten	230	130	130	130	130	130
Personeel	Lasten	3.230	3.112	3.139	3.236	3.334	3.428
Saldo lasten	Saldo	3.460	3.242	3.269	3.366	3.464	3.558
Risicobeheersing	Baten	0	0	0	0	0	0
Personeel	Baten	38	94	10	10	10	10
Saldo baten	Saldo	38	94	10	10	10	10
Totaal programma Bewustwording		3.423	3.148	3.260	3.356	3.454	3.548

Toelichting bij de tabel:

- Een toename van kosten als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen.

Hierna wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:

- Onder Risicobeheersing worden de kosten verantwoord voor (brand)veilig leven. De kosten bestaan uit het geven van voorlichting onder meer op scholen en het voeren van campagnes, zoals de Bock-campagne.
- De personeelskosten bestaan uit de salariskosten voor Risicobeheersing.

We zijn onderdeel van de samenleving

De VRD kan haar taken alleen effectief uitvoeren als zij in verbinding staat met de samenleving en daar onderdeel van uitmaakt. De VRD is immers van en voor de samenleving: de samenleving is het grootste netwerk van de VRD. We geven hier op diverse manieren vorm aan:

- *We gaan actief het gesprek over veiligheid aan met inwoners, bedrijven, organisaties en medeoverheden in Drenthe.*
- *We werken nauw samen met partners die vergelijkbare doelen voor ogen hebben en ondersteunen of coördineren naar behoefte in de bijbehorende netwerkstructuren.*
- *Brandweezorg wordt in het grootste gedeelte van Drenthe georganiseerd samen met de inwoners van Drenthe via het systeem van brandweervrijwilligers. Brandweerposten zijn daardoor stevig verankerd in de Drentse samenleving.*

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Programma Samenleving							
Jeugdbrandweer	Lasten	15	48	48	48	48	48
Huisvesting	Lasten	2.234	2.133	2.198	2.198	2.198	2.198
Saldo lasten	Saldo	2.249	2.181	2.246	2.246	2.246	2.246
Jeugdbrandweer	Baten	7	6	6	6	6	6
Huisvesting	Baten	921	903	943	943	943	943
Saldo baten	Saldo	929	909	949	949	949	949
Totaal programma Samenleving		1.321	1.272	1.297	1.297	1.297	1.297

Hierna wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:

- Onder de kosten van Jeugdbrandweer worden de kosten verantwoord voor het in stand houden van de jeugdbrandweerteams.
- Onder Huisvesting worden de kosten verantwoord voor het beheer en onderhoud van de gebouwen, voor zover dat de verantwoordelijkheid is van de VRD als gebruiker.

We zijn een flexibele en wendbare (netwerk)organisatie

De VRD moet flexibel en wendbaar zijn om snel in te kunnen spelen op trends en ontwikkelingen in de samenleving en tijdens calamiteiten en crises. Dat vraagt om een flexibele en wendbare organisatie met vitale en flexibele medewerkers. Door te organiseren en sturen vanuit waarden, kan de organisatie zo optimaal mogelijk functioneren en snel inspelen op veranderingen. Die flexibiliteit en wendbaarheid gebruiken we ook in onze netwerken. Afhankelijk van het thema en de behoefte van onze netwerkpartners kiezen we de rol die het best past in dat netwerk: adviserend, faciliterend, coördinerend of een combinatie daarvan. Het uiteindelijke doel is om een sterk netwerk te vormen, omdat een sterk netwerk een randvoorwaarde is voor optimale onderlinge samenwerking.

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Programma Organisatie							
ICT	Lasten	909	804	804	804	804	804
Organisatiekosten	Lasten	1.121	890	1.061	1.061	1.061	1.061
Investerings	Lasten	400	400	400	400	400	400
Personeel	Lasten	4.037	3.890	3.924	4.045	4.168	4.285
Saldo lasten	Saldo	6.467	5.983	6.189	6.309	6.432	6.549
Organisatiekosten	Baten	147	85	111	111	111	111
Investerings	Baten	0	5	0	0	0	0
Personeel	Baten	47	117	12	12	12	12
Saldo baten	Saldo	194	207	123	123	123	123
Totaal programma Organisatie		6.273	5.776	6.066	6.186	6.309	6.426

Toelichting bij de tabel:

- Een toename van kosten als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen.

Hierna wordt ter informatie kort opgesomd welke kosten onder de verschillende posten worden verantwoord:

- Onder de kosten van ICT verstaan we de kosten voor het beheer, onderhoud en vervanging van de informatiesystemen.
- Onder Organisatiekosten verantwoorden we de facilitaire kosten, landelijke contributies, kosten salaris- en financieel systeem.
- Onder Investerings staan de kosten van automatisering hardware.
- Onder Personeel staan de salariskosten van het ondersteunend personeel (directie, financiën, P&O, secretariaat, I&A en facilitair).

Financiële en algemene dekkingsmiddelen

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de dekkingsmiddelen die de VRD ter beschikking staan voor de uitvoering van de taken. Het betreft hier de gemeentelijke- en de rijksbijdrage. Onder de post overige kosten is de nog aan producten toe te wijzen compensatie voor prijsontwikkeling opgenomen.

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Dekkingsbronnen							
Gemeentelijke bijdrage	Baten	26.766	27.328	28.378	29.403	30.443	31.448
Bdur	Baten	5.229	5.022	5.211	5.211	5.211	5.211
Saldo baten	Saldo	31.995	32.350	33.589	34.614	35.654	36.659
Overige kosten	Lasten	-10	918	1.359	1.511	1.894	2.263
Heffing vennootschapsbelasting	Lasten	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	Lasten	0	0	0	0	0	0
Saldo lasten	Saldo	-10	918	1.359	1.511	1.894	2.263
Totaal aan dekkingsbronnen		32.005	31.432	32.230	33.103	33.760	34.396
Resultaat voor bestemming		-127	-8	217	-8	-8	-8
Mutatie reserves	Lasten	8	8	-217	8	8	8
Resultaat na bestemming		-119	0	0	0	0	0

Toelichting bij de tabel:

- De gemeentelijke bijdrage neemt toe op basis van loon- en prijsstijgingen en de overige genoemde ontwikkelingen zoals aangegeven in de uitgangspunten onder het hoofdstuk "Financiële begroting en meerjarenraming 2023-2026" verderop in deze begroting.
- De post overige kosten zoals hierboven aangegeven bevat de compensatie prijsontwikkeling.

Paragrafen

Inleiding

De van toepassing zijnde paragrafen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording voor de VRD zijn:

- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Financiering
- Verbonden partijen
- Bedrijfsvoering
- Onderhoud kapitaalsgoederen

De paragraaf bedrijfsvoering is geïntegreerd in de missielijn Vitale en flexibele organisatie en wordt niet hieronder toegelicht. De paragrafen Grondbeleid en Lokale heffingen zijn niet van toepassing voor de VRD.

Weerstandvermogen en risicobeheersing

De VRD conformeert zich aan de uitgangspunten zoals vastgelegd in de notitie "Samen werken voor Drenthe" opgesteld door de VDG:

- Risicobeleid
- Algemene reserve
- Weerstandscapaciteit
- Risico-inventarisatie per 31 december 2021

Risicobeleid

In de notitie 'Samen werken voor Drenthe' die van toepassing is voor de gemeenschappelijke regelingen in Drenthe worden ten aanzien van de weerstandsparagraaf de volgende werkafspraken voorgesteld:

1. Weerstandscapaciteit is aanwezig bij de deelnemers en in beperkte mate bij de gemeenschappelijke regeling
2. Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijk regelingen vermeldt in de begroting het verschil tussen benodigd en beschikbaar weerstandvermogen in totaal en naar rato voor de afzonderlijke deelnemers.
3. Een algemene reserve is toegestaan om ontwikkelingen in het loon- en prijspeil af te dekken, met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.
4. Als de verwachting is dat de ontwikkelingen in het loon- en prijspeil boven de maximale omvang van 2,5% uitkomt, is afwijken van de richtlijn van 2,5% mogelijk. Hiervoor doet het DB van de gemeenschappelijke regeling een gemotiveerd voorstel aan het algemeen bestuur.
5. Het bedrag boven het vastgestelde maximum van de algemene reserve, vloeit naar rato van de deelnemersbijdrage terug naar de deelnemers.

Hardheidsclausule:

1. Wanneer bovenstaande regels leiden tot onredelijkheid of onbillijkheid kan de gemeenschappelijke regeling hiervan afwijken.
2. Voor de afwijking(en) wordt een motivatie gegeven in de ontwerpbegroting.

Algemene reserve

Zoals aangegeven in de notitie is het toegestaan om een algemene reserve van 2,5% van de lasten in het betreffende jaar aan te houden. De begrote lasten in de begroting 2023 bedragen € 35.069.373,-. Op basis hiervan mag de algemene reserve maximaal € 876.734,- bedragen.

Weerstandscapaciteit

Onderstaande tabel geeft de weerstandscapaciteit weer:

Algemene reserve	Eindbalans	Resultaat	2022		Eindbalans	2023		Eindbalans
	31-dec-21	bestemming (besluit AB)	Toevoeging	Onttrekking	31-dec-22	Toevoeging	Onttrekking	31-dec-23
Algemene reserve	1.511.800	-	-	635.066	876.734	-	-	876.734
Bestemmingsreserves	Eindbalans	Resultaat	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans	Toevoeging	Onttrekking	Eindbalans
	31-dec-21	bestemming (besluit AB)			31-dec-22			31-dec-23
Rampenpot	250.459	-	-	-	250.459	-	-	250.459
Nieuw leren	78.241	-	-	-	78.241	-	-	78.241
GHOR Opleiden en oefenen	80.000	(80.000)	-	-	-	-	-	-
WW kosten	32.027	(32.027)	-	-	-	-	-	-
LMS	500.000	-	-	-	500.000	-	-	500.000
Goed werkgeverschap	406.294	32.027	8.000	-	446.321	8.000	-	454.321
Beleidsimpuls	315.000	(315.000)	-	-	-	-	-	-
Versterking VRD begroting 2023	-	513.585	-	-	513.585	-	225.000	288.585
Saldo bestemmingsreserves	1.662.021	118.585	8.000	-	1.788.606	8.000	225.000	1.571.606

Algemene reserve

De algemene reserve is toegestaan om ontwikkelingen in het loon- en prijspeil af te dekken, met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.

Bestemmingsreserves

De reserves zijn deels gebaseerd op verwachte (geschatte) kosten. De VRD heeft de volgende reserves gevormd:

Rampenpot of Calamiteitenpot

Bij een groot incident moeten meestal snelle beslissingen worden genomen, die direct financiële gevolgen hebben. Wanneer nog niet duidelijk is wie de drager van deze kosten zal worden, wordt deze reserve aangesproken.

Nieuw leren

Deze reserve betreft ontvangen ESF-gelden voor uitsluitend onderwijsvernieuwing voor brandweeropleidingen en-oefeningen.

LMS

In het voorjaar van 2018 hebben alle veiligheidsregio's met het ministerie financiële afspraken gemaakt over de overdracht van het beheer van de meldkamers naar de Landelijke meldkamersamenwerking. Het beheer van de landelijke meldkamer is daarmee in 2020 een taak van de nationale politie. Om eventuele frictiekosten op te vangen hebben alle regio's een éénmalige bijdrage van € 500.000,- ontvangen. De feitelijke overgang van het beheer zal gepaard gaan met frictiekosten; de hoogte daarvan is echter nu nog niet te bepalen.

Goed werkgeverschap

Medewerkers worden ingezet op hun talent, daardoor wordt er beter gepresteerd en mede daardoor is de medewerkerstevredenheid hoog. Goed werkgeverschap houdt ook in dat deze talenten soms buiten de organisatie een plek moeten vinden. Deze reserve maakt het mogelijk om maatwerk te leveren onafhankelijk van de begroting.

Risico-inventarisatie per 31 december 2021

Bij de risico-inventarisatie worden de daadwerkelijke risico's (navolgende tabel) beoordeeld en hoe die zich verhouden ten opzichte van de weerstandscapaciteit. Een toelichting per risico staat in de bijlage I.

RISICO INVENTARISATIE 31 december 2021

Proces	Risico	Risicokans	Impact	Bedrag
Personeel	Rechtspositie brandweervrijwilligers	groot	gemiddeld	210.000
Materieel	Onverwachte ontwikkeling groot brandweermaterieel	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Materieel	Ontwikkelingen huisvesting	gemiddeld	gemiddeld	150.000
Personeel	Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid/FLO	klein	gemiddeld	90.000
Organisatie	Digitale verstoring/Cybercrime	zeer groot	groot	675.000
Personeel	Arbeidsmarktproblematiek	gemiddeld	groot	375.000
Organisatie	Ontwikkelingen klimaat en energie	gemiddeld	groot	375.000
	Totaal risico's			2.025.000

Omdat de algemene reserve alleen beschikbaar is om loon- en prijsstijgingen op te vangen en daarmee verworpen is tot een bestemmingsreserve is er geen beschikbaar weerstandsvermogen. Volgens de opstelling van de risico's is het totaal benodigd weerstandsvermogen voor de deelnemers € 2.025.000,- en naar rato per deelnemers:

Overzicht gemeentelijke Bijdrage	Gemeentelijk bijdrage VRD 2023	Ongedekt deel Risico's VRD
Aa en Hunze	1.612.987	115.100
Assen	3.365.550	240.159
Borger-Odoorn	1.527.642	109.010
Coevorden	2.250.191	160.569
De Wolden	1.381.716	98.597
Emmen	7.239.666	516.609
Hoogeveen	2.729.825	194.795
Meppel	1.708.057	121.884
Midden Drenthe	2.001.607	142.831
Noordenveld	1.661.762	118.580
Tynaarlo	1.640.291	117.048
Westerveld	1.258.706	89.819
	28.378.000	2.025.000

Financiering

Wet fido

Het Rijk stelt regels aan hoe gemeenten en provincies hun geld en kapitaal beheren. Die regels staan in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). Hoeveel geld gemeenten en provincies mogen lenen, is afhankelijk van de hoogte van de begroting. De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel geld ze mogen lenen voor een periode van maximaal 1 jaar. De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan 1 jaar. Gemeenten en provincies mogen liquide middelen aanhouden bij de schatkist (schatkistbankieren).

Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten van de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld tot 8,2% van de totale lasten (€ 35.070.000,-) van de programmabegroting. Voor 2023 bedraagt de limiet € 2,876 miljoen. In de onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de voor de komende jaren weergegeven. Uitgaande van de geldende limieten zal in 2025 en in 2027 worden overgegaan tot het aantrekken van nieuwe leningen.

Berekening kasgeldlimiet (bedrag * € 1.000)		2023	2024	2025	2026
1 Toegestane kasgeldlimiet					
* In procenten van de grondslag		8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
* In bedrag		2.876	2.941	3.027	3.109
2 Omvang vlottende schuld					
3 Vlottende middelen		4.003	1.205	1.205	1.205
Toets kasgeldlimiet					
4 Totaal netto vlottende schuld		2.609	7.303	1.943	7.559
Toegestane kasgeldlimiet		2.876	2.941	3.027	3.109
Ruimte		4.270	-3.157	2.288	-3.246

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Voor de VRD komt het neer op een bedrag van € 6,1 miljoen. Het renterisico is gelijk aan de jaarlijkse aflossing op de langlopende leningen voor de VRD 1,8 miljoen. Hierdoor blijft de VRD binnen de berekende norm.

Kasstroom/Emu overzicht

In het stabiliteitspact binnen de Europese Unie is afgesproken dat een tekort voor de totale overheidssector niet hoger dan 3 procent van het bruto binnenlands product (BBP) mag zijn. Een goede informatievoorziening is essentieel voor het monitoren en beheersen van het EMU-saldo

Tabel EMU saldo					
nr.	Omschrijving (bedragen € 1.000)	2023	2024	2025	2026
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit de reserves (zie BBV, artikel 17c)	-217	8	8	8
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.415	3.475	3.535	3.595
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	0	0	
4	Investerings in (im)materiële vaste activa, die op de balans worden geactiveerd	7.683	5.125	5.157	3.776
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa, voor zover niet op de exploitatie verantwoord	0	0	0	0
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, en woonrijpmaken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie : Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	0	0	0	0
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen ed.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten :				
	a. Gaat u effect verkopen ? (ja/nee)	neen	neen	neen	neen
	b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie ?	0	0	0	0
Berekend EMU saldo		4.051	1.658	1.630	189

Kasstroomoverzicht	2023	2024	2025	2026
Resultaat voor reserves	-217.000	8.000	8.000	8.000
Operationele activiteiten	-217.000	8.000	8.000	8.000
Investerings	-7.682.628	-5.125.436	-5.157.390	-3.775.881
Afschrijvingen	3.415.000	3.475.000	3.535.000	3.595.000
Mutatie Voorzieningen	-459.740	-423.956	-423.956	-444.054
Saldo	-4.727.368	-2.074.392	-2.046.346	-624.935
Financieringsactiviteiten	-4.944.368	-2.066.392	-2.038.346	-616.935
Aflossing leningen	-2.798.808	-3.798.808	-3.798.808	-3.798.808
Mutatie Uitgezette leningen	-693	-693	10.000.000	-693
Mutatie Vorderingen	4.425.310	2.798.810	-	-2
Mutatie Overlopenden activa	723.321	-	-	-
Mutatie kortlopende schulden	-612.028	4.693.672	-5.360.150	5.616.464
Mutatie Overlopenden passiva	3.240.266	-1.368.589	1.455.304	-942.026
Saldo	4.977.368	2.324.392	2.296.346	874.935
Mutatie liquide middelen	250.000	250.000	250.000	250.000
Liquide middelen	250.000	250.000	250.000	250.000
Stand 1 januari	250.000	250.000	250.000	250.000
Stand 31 december	250.000	250.000	250.000	250.000

Verbonden Partijen

Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRD een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRD aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRD vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRD **geen** verbonden partijen. Hieronder worden de partijen waarmee de VRD een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Fryslân en Groningen, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting. De stichting is aandeelhouder in de BON Holding B.V. De BON Holding B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. en de Flexpool B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen).

Nederlands Instituut voor Publieke Veiligheid, tot 2022 was dit het IFV

Dit is de organisatie die de krachten bundelt op het terrein van de publieke veiligheid in Nederland. Het Instituut wordt bestuurd door de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Het NIPV levert onder andere een bijdrage aan de brandweeropleidingen en het delen van informatie en expertise. Ook houdt het NIPV zich bezig met het verwerven en beheren van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. De VRD betaalt jaarlijks een contributie.

Samenwerkingspartijen

De VRD kan haar taken beter uitvoeren in samenwerking met andere partijen. De beste resultaten uit samenwerking zijn te behalen als de betrokken partijen zich vanzelfsprekend met elkaar verbonden voelen, bijvoorbeeld vanwege gemeenschappelijke waarden of belangen. Kwaliteit- en resultaatverbetering staan voorop.

Voorbeelden van samenwerking zijn:

- dienstverleningsovereenkomst met de Gemeente Tynaarlo voor de uitvoering van de salarisadministratie
- dienstverleningsovereenkomst met GGD Drenthe voor de administratievoering van de GHOR
- samenwerkingsovereenkomst met Veiligheidsregio Fryslân en Groningen voor de uitvoering van de personeelsadministratie voor het personeel van de MKNN wat niet overgegaan is naar de landelijk meldkamerorganisatie.
- samenwerkingsovereenkomst Zorg- en VeiligheidsHuis Drenthe (Pijofach, AB besluit 3-10-2018)

Onderhoud kapitaalsgoederen

Kapitaallasten materieel

Er wordt in de bijdrage van de basisbrandweezorg uitgegaan van een bijdrage in het materieel op basis van het materieel vervangingsplan. De basis hiervoor is het overgenomen materieel van de gemeenten. De VRD moet binnen deze bijdrage zorgdragen voor de financiering en vervanging van het materieel. Op basis van de afgelopen jaren zullen de afschrijvingslasten de komende jaren stijgen. Hiervoor is jaarlijks een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van € 60.000,- noodzakelijk.

Huisvesting

Gesprekken met een aantal gemeenten lopen nog over de wijze waarop de huisvesting geregeld wordt en wat hier de financiële gevolgen van zijn. Dit wordt vervolgd in de komende jaren.

Investerings

Voor 2022 en verder staan de volgende investeringen gepland.

Investeringsprogramma					
	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>
<u>Gebouwen</u>					
Huisvesting	1.500.000	3.000.000	0	0	0
<u>Vervoermiddelen</u>					
Voertuigen	1.507.000	2.810.480	4.295.000	3.963.500	1.900.175
Inventaris rijdend materiaal	251.900	488.720	283.230	197.630	656.740
<u>Machines, apparaten en installaties</u>					
ICT	167.020	90.000	115.000	127.000	78.500
Inventaris	290.400	9.680	0	19.360	0
Materieel duiken	0	89.500	0	40.200	18.000
Ademlucht	0	0	52.000	292.000	25.000
<u>Overige</u>					
Kleding	1.003.000	478.750	281.650	371.800	179.750
Telecommunicatie	50.525	451.998	98.556	27.000	917.716
Overige	72.600	263.500	0	118.900	0
Totaal aan investeringen	4.842.445	7.682.628	5.125.436	5.157.390	3.775.881

Financiële begroting en meerjarenraming 2023-2026

Uitgangspunten begroting

De begroting 2023 en de meerjarenraming zijn opgesteld volgens de uitgangspunten zoals verwoord in "Samen werken voor Drenthe". In de meerjarenraming is met loon- en prijscompensatie rekening gehouden. De financiële uitgangspunten zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Verloop gemeentelijke bijdragen (bedragen x 1 mln.)	
Bijdrage 2022	€ 27.328.000,00
Bij:	
loon- en prijscompensatie 2023 (2,29%)	€ 625.000,00
Verbeterplan informatieveiligheid	€ 160.000,00
Voldoende gekwalificeerde	€ 245.000,00
Data en informatie als cruciale componenten	€ 180.000,00
Expertisepartner fysieke veiligheid	€ 80.000,00
Op peil brengen kapitaallasten	€ 60.000,00
Af:	
Wegvallen ontwikkelgelden	€ 300.000,00
Bijdrage 2023	€ 28.378.000,00

Ontwikkelingen begroting 2023

In de begroting zijn naast de genoemde beleidsontwikkelingen de onderstaande ontwikkelingen meegenomen:

Loon- en prijscompensatie 2023-2026

Voor de bepaling van de kostenstijgingen wordt rekening gehouden met een stijging lonen en prijzen van 3,21% op basis van de Macro economische verkenning van het Centraal Planbureau. Dit percentage wordt gecorrigeerd conform de uitgangspunten "Samenwerken voor Drenthe" met 0,92%.

In de notitie 'Samenwerken voor Drenthe' wordt uitgegaan van een standaard verhouding Loon-/prijsontwikkeling van 70/30. De verhouding binnen de VRD wijkt hiervan af. Toch wordt er voor gekozen het percentage vanuit de notitie te hanteren, dit om de gewenste eenheid in Drenthe te krijgen.

	2023	2024	2025	2026
Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers	3,3	3,9	3,8	3,6
Prijs bruto binnenlands product (%)	3,0	2,5	2,5	2,2
Aandeel loonkosten	70%	70%	70%	70%
Aandeel Prijs gerealiseerde kosten	30%	30%	30%	30%
Loon- en prijsontwikkeling voor Veiligheidsregio Drenthe	3,21	3,48	3,41	3,18
Correctie voorgaande jaren	-0,92			
Loon en prijsontwikkeling meenemen in begroting	2,29	3,48	3,41	3,18

Ontwikkeling kapitaallasten

Op basis van het bestuursbesluit van 23 maart 2016, waarbij destijds de investeringsruimte (€ 850.000,-) is ingezet voor dekking van gestegen lonen en prijzen, worden de gemeentelijke bijdragen vanaf 2019 jaarlijks verhoogd met € 60.000,- voor de toenemende kapitaallasten. Op basis van het eerder genoemde bedrag zou de verhoging doorlopen tot 2033.

Ontwikkelfelden 300k

Vanaf 2019 heeft het bestuur tot en met 2022 jaarlijks een bedrag van € 300.000,- beschikbaar gesteld voor ontwikkelingen rampenbestrijding en crisismanagement, investeren personeel en de omgevingswet. Vanaf 2023 vallen deze ontwikkelgelden terug aan de gemeenten en zal de gemeentelijke bijdrage met dit bedrag afnemen.

Recapitulatie meerjarenraming 2023-2026

Rekening houdende met de uitgangspunten van de kaderbrief en de autonome ontwikkeling ziet de meerjarenbegroting er als volgt uit:

		Jaarrekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
		2021	2022	2023	2024	2025	2026
Programma Calamiteiten en Crises							
Incidentbestrijding	Lasten	4.076	4.702	4.813	4.891	4.968	5.045
Operationele informatievoorziening	Lasten	166	142	152	152	152	152
Techniek en logistiek	Lasten	1.571	1.529	1.607	1.607	1.607	1.607
Vakbekwaamheid	Lasten	1.946	1.787	1.799	1.799	1.799	1.799
Crisisbeheersing	Lasten	180	247	247	247	247	247
GHOR	Lasten	1.221	1.323	1.352	1.381	1.410	1.439
Investerings	Lasten	3.086	3.343	3.404	3.464	3.524	3.584
Personeel	Lasten	8.882	8.557	8.633	8.899	9.169	9.427
Saldo lasten	Saldo	21.128	21.630	22.006	22.437	22.873	23.298
Incidentbestrijding	Baten	0	0	0	0	0	0
Techniek en logistiek	Baten	32	30	30	30	30	30
Investerings	Baten	119	113	113	113	113	113
Vakbekwaamheid	Baten	11	2	12	12	12	12
Personeel	Baten	104	257	26	26	26	26
Saldo baten	Saldo	266	402	181	181	181	181
Totaal programma Calamiteiten en Crisis		20.862	21.228	21.825	22.256	22.692	23.117
Programma Bewustwording							
Risicobeheersing	Lasten	230	130	130	130	130	130
Personeel	Lasten	3.230	3.112	3.139	3.236	3.334	3.428
Saldo lasten	Saldo	3.460	3.242	3.269	3.366	3.464	3.558
Risicobeheersing	Baten	0	0	0	0	0	0
Personeel	Baten	38	94	10	10	10	10
Saldo baten	Saldo	38	94	10	10	10	10
Totaal programma Bewustwording		3.423	3.148	3.260	3.356	3.454	3.548
Programma Samenleving							
Jeugdbrandweer	Lasten	15	48	48	48	48	48
Huisvesting	Lasten	2.234	2.133	2.198	2.198	2.198	2.198
Saldo lasten	Saldo	2.249	2.181	2.246	2.246	2.246	2.246
Jeugdbrandweer	Baten	7	6	6	6	6	6
Huisvesting	Baten	921	903	943	943	943	943
Saldo baten	Saldo	929	909	949	949	949	949
Totaal programma Samenleving		1.321	1.272	1.297	1.297	1.297	1.297
Programma Organisatie							
ICT	Lasten	909	804	804	804	804	804
Organisatiekosten	Lasten	1.121	890	1.061	1.061	1.061	1.061
Investerings	Lasten	400	400	400	400	400	400
Personeel	Lasten	4.037	3.890	3.924	4.045	4.168	4.285
Saldo lasten	Saldo	6.467	5.983	6.189	6.309	6.432	6.549
Organisatiekosten	Baten	147	85	111	111	111	111
Investerings	Baten	0	5	0	0	0	0
Personeel	Baten	47	117	12	12	12	12
Saldo baten	Saldo	194	207	123	123	123	123
Totaal programma Organisatie		6.273	5.776	6.066	6.186	6.309	6.426
Dekkingsbronnen							
Gemeentelijke bijdrage	Baten	26.766	27.328	28.378	29.403	30.443	31.448
Bdur	Baten	5.229	5.022	5.211	5.211	5.211	5.211
Saldo baten	Saldo	31.995	32.350	33.589	34.614	35.654	36.659
Overige kosten	Lasten	-10	918	1.359	1.511	1.894	2.263
Heffing vennootschapsbelasting	Lasten	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	Lasten	0	0	0	0	0	0
Saldo lasten	Saldo	-10	918	1.359	1.511	1.894	2.263
Totaal aan dekkingsbronnen		32.005	31.432	32.230	33.103	33.760	34.396
Resultaat voor bestemming		127	8	-217	8	8	8
Mutatie reserves	Lasten	-8	-8	217	-8	-8	-8
Resultaat na bestemming		119	0	0	0	0	0

Voor een toelichting op de missielijnen verwijzen wij naar de verschillende toelichtingen bij deze missielijnen.

Incidentele baten en lasten

In de begroting is een bedrag opgenomen voor de 0,1% WW-premie, deze wordt jaarlijks op de hiervoor bestemde bestemmingsreserve gestort. In de begroting 2023 is daarnaast een bedrag van € 225.000,- kosten meegenomen ten behoeve van de incidentele kosten voor "Data en informatie als cruciale componenten" en ten laste van de reserves gebracht..

Gemeentelijke bijdragen

Rekening houdende met de meerjarenraming ontwikkelen de gemeentelijke bijdragen zich als volgt:

Overzicht gemeentelijke Bijdrage	Aantal inwoners per 1-3-2021	Gemeentelijk bijdrage VRD 2023	Gemeentelijk bijdrage VRD 2024	Gemeentelijk bijdrage VRD 2025	Gemeentelijk bijdrage VRD 2026
Aa en Hunze	25.392	1.612.987	1.673.208	1.734.312	1.793.367
Assen	68.833	3.365.550	3.484.667	3.605.531	3.722.342
Borger-Odoorn	25.596	1.527.642	1.584.038	1.641.262	1.696.566
Coevorden	35.321	2.250.191	2.334.244	2.419.530	2.501.956
De Wolden	24.374	1.381.716	1.432.220	1.483.466	1.532.994
Emmen	107.020	5.612.289	5.814.126	6.018.923	6.216.853
Hoogeveen	55.600	2.729.825	2.826.537	2.924.668	3.019.508
Meppel	34.383	1.708.057	1.768.737	1.830.308	1.889.814
Midden Drenthe	33.386	2.001.607	2.075.563	2.150.604	2.223.129
Noordenveld	31.218	1.661.762	1.721.718	1.782.554	1.841.350
Tynaarlo	33.974	1.640.291	1.698.170	1.756.898	1.813.656
Westerveld	19.663	1.258.706	1.305.763	1.353.509	1.399.655
	494.760	26.750.623	27.718.991	28.701.566	29.651.188
Emmen 24 UUR		1.627.377	1.684.009	1.741.434	1.796.812
Totaal		28.378.000	29.403.000	30.443.000	31.448.000

Een deel van de gemeentelijke bijdrage wordt verrekend naar het aantal inwoners per gemeente. Hierdoor kunnen kleine onderlinge verschillen in de gemeentelijke bijdrage ontstaan ten opzichte van het voorgaande jaar. De totale gemeentelijke bijdrage voor 2023 bedraagt € 28.378.000,- (conform afspraken uit "Samenwerken voor Drenthe", bestaande uit € 4.654.600,- (inwonersbijdrage) en € 23.723.400,- (bijdrage brandweezorg).

Geprognosticeerde balans en financiële kengetallen

In het BBV is opgenomen dat voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar een geprognosticeerde balans moet worden opgenomen in de begroting. Met het opnemen van deze balans krijgt het bestuur meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

Activa	1 januari 2022	1 januari 2023	1 januari 2024	1 januari 2025	1 januari 2026
Vaste Activa					
Materiële vaste activa	21.268.706	22.756.151	27.023.779	28.674.215	30.296.605
Financiële vaste activa	974.690	723.997	473.304	222.611	1.918
	22.243.396	23.480.148	27.497.083	28.896.826	30.298.523
Vlottende activa					
Vorderingen	8.178.806	3.753.496	954.686	954.686	954.688
Liquide middelen	452.069	250.000	250.000	250.000	250.000
	8.630.875	4.003.496	1.204.686	1.204.686	1.204.688
Overlopende activa	1.473.321	750.000	750.000	750.000	750.000
Totaal	32.347.592	28.233.644	29.451.769	30.851.512	32.253.211
Passiva					
Vaste Passiva					
Algemene reserve	1.511.799	876.734	876.734	876.734	876.734
Bestemmingsreserves	1.267.021	1.788.606	1.571.606	1.579.606	1.587.606
	2.778.820	2.665.341	2.448.341	2.456.341	2.464.341
Voorzieningen	3.125.319	3.019.489	2.559.749	2.110.450	1.686.494
Vaste Schulden	22.738.198	19.939.390	17.140.582	24.341.773	20.542.965
Vlottende Passiva					
Kortlopende schulden	3.705.255	2.609.425	7.303.098	1.942.948	7.559.411
Totaal	32.347.592	28.233.644	29.451.769	30.851.512	32.253.211

Financiële kengetallen

Om een beeld te krijgen van de financiële positie van de VRD zijn de volgende verplichte financiële kengetallen ontwikkeld en verplicht gesteld in de begroting:

1. netto schuldquote
2. netto schuldquote gecorrigeerd
3. solvabiliteitsratio
4. Structurele exploitatieruimte

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de totale inkomsten. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

	2023	2024	2025	2026
Langlopende schulden	22.738.198	19.939.390	17.140.582	24.341.773
Kortlopende schulden	3.705.255	2.609.425	7.303.097	1.942.947
Financiele activa	974.690	723.997	473.304	222.611
Vorderingen	8.178.806	3.753.496	954.686	954.686
Liquide middelen	452.069	250.000	250.000	250.000
Subtotaal	36.049.018	27.276.308	26.121.668	27.712.017
Totale baten	34.852.373	35.877.373	36.917.373	37.922.373
Netto schuldquote	53,9%	53,7%	64,2%	66,7%

	2023	2024	2025	2026
Langlopende schulden	22.738.198	19.939.390	17.140.582	24.341.773
Kortlopende schulden	3.705.255	2.609.425	7.303.097	1.942.947
Vorderingen	8.178.806	3.753.496	954.686	954.686
Liquide middelen	452.069	250.000	250.000	250.000
Subtotaal	35.074.328	26.552.311	25.648.364	27.489.406
Totale baten	34.852.373	35.877.373	36.917.373	37.922.373
Netto schuldquote gecorrigeerd	51,1%	51,7%	62,9%	66,1%

Vanuit de VNG wordt geadviseerd om een norm van maximaal 130% aan te houden. De VRD valt ruim onder de norm. Door de afname van de totale schuldenlast en stijgende totale baten door loon- en prijsstijgingen daalt de netto schuldquote in de komende jaren.

Solvabiliteitsratio

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Deze ratio geeft aan in welke mate de VRD in staat is aan haar schulden te voldoen.

Solvabiliteitsratio	
2023	9,4
2024	8,7
2025	8,0
2026	7,6

Voor de jaren tot 2023 stijgt de solvabiliteitsratio licht door de inzet van reserves voor incidentele uitgaven.

Structurele exploitatieruimte

In de jaren 2020 t/m 2024 wordt voor incidentele uitgaven een beroep gedaan op de daarvoor bestemde reserve(s).

Structurele exploitatieruimte	
2023	-0,64%
2024	0,02%
2025	0,02%
2026	0,02%

Overige overzichten

In het BBV staat aangegeven welke overzichten onderdeel van de begroting moeten zijn. Deze overzichten zijn hieronder opgenomen en toegelicht.

Renteschema

Op basis van de notitie Rente 2017 staat beschreven hoe de rentetoerekening aan het taakveld Treasury vorm moet worden gegeven. Onderstaande tabel bepaalt het renteresultaat.

	2023	2024	2025	2026
Externe rente Lasten	231.371	228.018	224.664	221.311
Externe rente Baten	-473	-473	-473	-473
Saldo rentelasten en rentebaten	230.898	227.544	224.191	220.837
Aan taakvelden toe te rekenen Rente	230.898	227.544	224.191	220.837
Aan taakvelden toegerekende Rente	230.898	227.544	224.191	220.837
Rente resultaat voor taakveld Treasury	0	0	0	0

Taakvelden

Het volgende overzicht geeft inzicht in het verdelingsprincipe van de programma's naar de verplichte taakvelden in de gemeentelijke begrotingen.

Taakvelden		2023	2024	2025	2026
Nummer	Omschrijving	bedrag	bedrag	bedrag	bedrag
0.7	Gemeentefonds	5.211.373	5.211.373	5.211.373	5.211.373
0.5	Algemene dekkingsmiddelen	28.378.000	29.403.000	30.443.000	31.448.000
	Totaal baten	33.589.373	34.614.373	35.654.373	36.659.373
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	26.045.481	26.562.639	27.086.545	27.595.203
0.4	Overhead	6.065.723	6.186.316	6.309.009	6.426.301
0.61	Treasury	-	-	-	-
8.3	Wonen en Bouwen	335.894	346.144	356.544	366.594
0.8	Overige baten en lasten	1.359.275	1.511.275	1.894.275	2.263.275
	Totaal lasten	33.806.373	34.606.373	35.646.373	36.651.373
0.10	Reserve mutaties	217.000	-8.000	-8.000	-8.000
0.10	Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
	Totaal resultaat	0	0	0	0
	Percentage Overhead	18%	18%	18%	18%

Toelichting bij tabel Taakvelden:

Onder het taakveld 0.4 Overhead zijn de kosten zoals vermeld in het programma Organisatie opgenomen. Het taakveld 8.3 bestaat uit de loonkosten Risicobeheersing. In het taakveld 0.8 overige baten en lasten is de het bedrag voor prijsontwikkeling opgenomen.

Beleidsindicatoren

Tot slot is een vijftal beleidsindicatoren voorgeschreven. De waarden zijn hieronder aangegeven.

Beleidsindicatoren	2023	2024	2025	2026
Formatie	0,48	0,48	0,48	0,48
<i>Fte/ 1000 inwoners</i>				
Bezetting	0,40	0,40	0,40	0,40
<i>Fte/ 1000 inwoners</i>				
Apparaatskosten	31,6	32,6	33,6	34,5
<i>Per inwoner</i>				
Externe inhuur	1,4	1,4	1,3	1,3
<i>Percentage loonkosten</i>				
Overheadkosten	12,3	12,5	12,8	13,0
<i>Per inwoner</i>				
Aantal Inwoners Drenthe	494.760	494.760	494.760	494.760

Bijlage I Toelichting per risico

- Rechtspositie brandweervrijwilligers

Het vraagstuk waarbij de rechtspositie van brandweervrijwilligers in het geding is, heeft in 2021 ondanks de crisis toch wel aandacht gekregen, maar er is nog geen duidelijkheid over de richting die het opgaat. Samen met de werkgevers wil de nieuwe minister van J&V kijken op welke wijze het aspect vrijwilligheid, wat zo kenmerkend is voor Nederland, kan blijven.

- Onverwachte ontwikkelingen groot brandweermaterieel

Ten aanzien van het groot Brandweermaterieel worden we meer en meer geconfronteerd met ontwikkelingen waarop niet te sturen is. Hieronder vallen de aanbestedingstrajecten die veelal langer duren dan verwacht. Hierdoor moeten dan weer extra kosten gemaakt worden voor het operationeel houden van het te vervangen materieel. Ook snelle veranderingen op technisch vlak spelen hier een rol, meestal leiden deze ontwikkelingen tot een hogere vervangingsprijs.

- Ontwikkelingen huisvesting

We zijn als VRD nauw betrokken bij de huisvesting van onze posten, er is goed overleg met de eigenaren. De gemeenten zijn nog steeds de eigenaar, het gaat hier ook niet om nieuwbouwkosten. Mocht de nieuwbouw echter stagneren dan zal er gekeken moeten worden naar tussenoplossingen voor de stalling van ons materieel en dan wordt al snel gekeken naar de VRD om het op te lossen. Daar is geen budget voor meegenomen in de begroting. Voor de kosten van de inrichting van deze posten is wel budget opgenomen in de begroting, we zien nu dat veel nieuwbouw in de planning staat waardoor er een groter beroep op de begroting nodig kan zijn.

- Ontwikkelingen 2e loopbaanbeleid/FLO

Voor brandweermedewerkers die na 2006 in dienst zijn gekomen heeft de werkgever na 20 jaar de verplichting om te zorgen voor een andere functie. Maatregelen hiervoor zijn al in gang gezet, maar het is nog onzeker of dit op termijn tot de gewenste resultaten zal leiden. Medewerkers worden aangespoord en ondersteund om zelf initiatief te nemen om ander werk te vinden. Wellicht dat voor deze medewerkers een vorm van FLO in het leven geroepen wordt. Door externe ontwikkelingen op het gebied van de huidige FLO regeling dreigen de regio's met hogere kosten te maken te krijgen die niet in de voorziening zijn meegenomen.

- Digitale verstoring/Cybercrime

Onze afhankelijkheid van digitale systemen wordt steeds groter. Denk aan het thuiswerken en de dagelijkse handelingen als bellen, reizen of betalen, slimme sensoren in veiligheidssystemen en volledig geautomatiseerde processen in tal van bedrijfstakken. Steeds vaker zijn verschillende systemen ook nog aan elkaar gekoppeld. Met de toenemende interactie tussen fysiek en digitaal komen onze economie, nationale veiligheid en het normale maatschappelijk leven op onvoorziene manieren in gevaar. Het kan bijvoorbeeld gaan om ontvreemding van informatie, maar ook om ontwrichting door inzet van gijzelsoftware.

- Arbeidsmarktproblematiek

In de huidige arbeidsmarkt worden we steeds vaker geconfronteerd met moeilijk in te vullen vacatures, het potentieel in de vijver waaruit gevist wordt neemt steeds meer af. Er is een risico dat onze dienstverlening in gevaar komt als we niet de juiste man/vrouw tijdig genoeg op de juiste plaats weten te krijgen.

- Ontwikkeling klimaat en energie

Ook de VRD zal mee moeten in de slag om klimaatvriendelijker te opereren, voorbeeld is het overschakelen van diesel naar andere brandstoffen voor het groot materieel. Maar het gaat verder dan alleen de brandstof. Deze ontwikkelingen gaan soms sneller dan ingeschat en de consequenties kunnen groot zijn.